A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2026. június 18.*

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Kollízió – 593/2008/EK (»Róma I«) rendelet – Alkalmazandó jog – Fogyasztói szerződések – Kivételek – Különbözetre vonatkozó pénzügyi szerződések (CFD) – Pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek – CFD-ármegállapítási folyamat – A fogyasztó által leadott megbízásban elfogadott árfolyamsáv és a végrehajtott ügylet árfolyamsávja közötti különbség”

A C-346/25. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság) a Bírósághoz 2025. május 22-én érkezett, 2025. május 12-i határozatával terjesztett elő

a **FIBO Markets LTD**

és

J. P.

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: O. Spineanu-Matei tanácselnök (előadó), N. Piçarra és N. Fenger bírák,

főtanácsnok: R. Norkus,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– J. P. képviseletében M. Hostinský advokát,

– az Európai Bizottság képviseletében C. Auvret, J. Hradil és S. Noë, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: cseh.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról („Róma I”) szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2008. L 177., 6. o.; a továbbiakban: „Róma I” rendelet) 6. cikke (4) bekezdése d) pontjának az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a FIBO Markets LTD (a továbbiakban: FIBO) és J. P. között egy különbözetre vonatkozó pénzügyi szerződés *(financial contract for differences)* (a továbbiakban: CFD) keretében adott vételi megbízás FIBO általi késedelmes teljesítése miatt J. P. szerint nem teljesített nyereség megfizetése, valamint az e felek közötti szerződéses jogviszonyokra alkalmazandó jog tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A „Róma I” rendelet

3 A „Róma I” rendelet (7), (23), (25), (26), (28) és (30) preambulumbekezdése kimondja:

„(7) E rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük [a 2006. november 20-i 1791/2006/EK tanácsi rendelettel (HL 2006. L 363., 1. o.) módosított,] a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, a 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelettel (Brüsszel I.) [(HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o.; HL 2011. L 124., 47. o.)], valamint a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (Róma II.) [(HL 2007. L 199., 40. o.)].

[…]

(23) Azon szerződések vonatkozásában, amelyek esetén az egyik fél gyengébbnek tekintendő, célszerű e félnek védelmet nyújtani olyan kollíziós szabályokkal, amelyek az általános szabályoknál előnyösebbek számára.

[…]

(25) A fogyasztók védelmére a szokásos tartózkodási hely szerinti ország olyan szabályainak kell vonatkozniuk, amelyektől megállapodás útján nem lehet eltérni, feltéve, hogy a fogyasztói szerződés a vállalkozónak abban az országban folytatott üzleti vagy szakmai tevékenysége alapján jött létre. Ugyanezt a védelmet kell biztosítani abban az esetben, ha annak ellenére, hogy a vállalkozó üzleti vagy szakmai tevékenységét nem abban az országban folytatja, ahol

a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található, tevékenysége bármilyen módon az említett államra vagy több országra, köztük az előbbi államra irányul, és a szerződés az ilyen tevékenység eredményeként került megkötésre.

(26) E rendelet alkalmazásában a vállalkozó által a fogyasztónak nyújtott pénzügyi szolgáltatásoknak, mint a befektetési szolgáltatások és tevékenységek és kiegészítő szolgáltatások a [pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i] 2004/39/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv [(HL 2004. L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 263. o.; a továbbiakban: 2004/39 irányelv)] I. mellékletének A. és B. szakaszában foglaltak szerint, valamint a kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeinek értékesítésére vonatkozó szerződéseknek – akár az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1985. december 20-i 85/611/EGK tanácsi irányelv [(HL 1985. L 375., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 139. o.)] hatálya alá kell tartozniuk. Így ha hivatkozás történik az átruházható értékpapírok kibocsátásának vagy az azokra vonatkozó nyilvános ajánlattétel feltételeire vagy a kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeinek jegyzésére és visszaváltására, a hivatkozásnak tartalmaznia kell a kibocsátót vagy az ajánlattevőt a fogyasztó tekintetében kötelező valamennyi szempontot, de nem kell tartalmaznia a pénzügyi szolgáltatások nyújtására vonatkozó szempontokat.

[…]

(28) Fontos biztosítani, hogy a pénzügyi eszközt képező jogokra és kötelezettségekre a fogyasztói szerződésekre alkalmazandó általános szabály ne vonatkozzon, mivel ez ahhoz vezethetne, hogy minden egyes kibocsátott eszközre eltérő jogi szabályozás vonatkozna, ez pedig megváltoztatná azok jellegét, és megakadályozná felcserélhetőségi alapon zajló forgalmazásukat. Hasonlóképpen, az ilyen eszközök kibocsátásakor vagy az azokra vonatkozó ajánlattételkor a kibocsátó, illetve az ajánlattevő fél és a fogyasztó között létrejövő szerződéses jogviszonyra nem feltétlenül a fogyasztó szokásos lakóhelye szerinti ország joga kötelező alkalmazásának kell érvényesülnie, mivel biztosítani kell a kibocsátás vagy ajánlattétel feltételeinek egységességét. Ugyanennek az elvnek kell érvényesülnie a 4. cikk (1) bekezdésének h) pontja szerinti multilaterális rendszerek tekintetében is, amelyek esetében biztosítani kell, hogy a fogyasztó szokásos tartózkodási helye szerinti ország joga ne ütközzön az e rendszereken belül vagy ilyen rendszerek működtetőjével létrejött szerződésekre irányadó szabályokkal.

[…]

(30) E rendelet alkalmazásában a pénzügyi eszközök és az átruházható értékpapírok a 2004/39/EK irányelv 4. cikkében meghatározott eszközök.”

4 A „Róma I” rendelet „Tárgyi hatály” című 1. cikke az (1) bekezdésének első albekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ezt a rendeletet szerződéses kötelezettségekre kell alkalmazni polgári és kereskedelmi ügyekben olyan helyzetekben, amikor különböző országok joga között kell választani.”

5 Az említett rendelet „Fogyasztói szerződések” című 6. cikke értelmében:

„(1) A 5. és 7. cikk sérelme nélkül egy olyan szerződésre, amelyet egy természetes személy üzleti vagy szakmai tevékenységén kívüli célra („a fogyasztó”) kötött egy másik, az üzleti vagy szakmai tevékenysége gyakorlásának keretében eljáró személlyel („a vállalkozó”), annak az országnak a joga az irányadó, ahol a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található, feltéve, hogy a vállalkozó:

a) üzleti vagy szakmai tevékenységét abban az országban folytatja, ahol a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található; vagy

b) minden más esetben ilyen jellegű tevékenységei ebbe az országba vagy az ezen országot is magában foglaló országokba irányulnak,

és a szerződés e tevékenységekkel kapcsolatos.

(2) Az (1) bekezdés ellenére, a felek a 3. cikknek megfelelően megválaszthatják az alkalmazandó jogot azon szerződésükre, amely megfelel az (1) bekezdés követelményeinek. A felek jogválasztása azonban nem eredményezheti azt, hogy a fogyasztót megfosztják az olyan rendelkezések által biztosított védelemtől, amelyektől – az (1) bekezdés alapján jogválasztás hiányában alkalmazandó jog értelmében – megállapodás útján nem lehet eltérni.

[…]

(4) Az (1) és (2) bekezdés a következő szerződésekre nem alkalmazandó:

[…]

d) a valamely pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek, továbbá valamely átruházható értékpapír kibocsátásának, arra vonatkozó nyilvános ajánlattételnek vagy nyilvános vételi ajánlatnak a feltételeit, illetve a kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeinek jegyzési és visszaváltási feltételeit meghatározó jogok és kötelezettségek, amennyiben ezen tevékenységek nem minősülnek pénzügyi szolgáltatás nyújtásának;

[…]”

A 2004/39 irányelv

6 A 2004/39 irányelvet 70. cikkének második bekezdése értelmében 2007. november 1-jétől kellett alkalmazni. A 2016. június 23-i (EU) 2016/1034 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2016. L 175., 8. o.) módosított, a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 173., 349. o.) 2018. január 3-i hatállyal hatályon kívül helyezte a 2004/39 irányelvet, és előírta, hogy az ezen irányelvre vagy annak rendelkezéseire történő hivatkozásokat a 2014/65 irányelv megfelelő cikkére vagy annak megfelelő részére történő hivatkozásként kell érteni. Az alapügy tényállásának időpontjára tekintettel azonban a 2004/39 irányelv továbbra is alkalmazandó az alapeljárásra.

7 A 2004/39 irányelv „Fogalommeghatározások” című 4. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezett:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

[…]

„17. »Pénzügyi eszköz«: az I. melléklet C. szakaszában meghatározott eszközök;

[…]”

8 A 2004/39 irányelv I. mellékletének C. szakasza a „Pénzügyi eszközök” cím alatt meghatározta az ezen irányelv által érintett pénzügyi eszközök listáját, amelyek között e szakasz 9. pontjában szerepeltek a CFD-k.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

9 J. P. a Cseh Köztársaságban lakóhellyel rendelkező természetes személy. A FIBO ciprusi jog szerinti társaság, amely értékpapír-kereskedői tevékenységet folytat, és szolgáltatásait többek között a Cseh Köztársaságban lakóhellyel rendelkező ügyfeleknek az interneten keresztül nyújtja.

10 J. P. és a FIBO egymástól távol lévő felekként 2014. október 2-án olyan, „Terms of Business” elnevezésű keretszerződést (a továbbiakban: keretszerződés) kötött, amely arra irányult, hogy J. P. a FOREX (Foreign Exchange) nemzetközi devizapiacon (a továbbiakban: FOREX-piac) ügyleteket köthessen oly módon, hogy a bázisdeviza vételére és eladására vonatkozóan megbízásokat ad, amelyeket a FIBO-nak az online kereskedési platformján keresztül kellett teljesítenie. A keretszerződés 8.10. pontja előírta, hogy a FIBO fenntartja magának a jogot arra, hogy e platform technikai meghibásodása esetén ne hajtsa végre a J. P. által elrendelt ügyletet, vagyis hogy ne kösse meg a megfelelő CFD-t, vagy adott esetben azt eltérő feltételek mellett, többek között a J. P. által adott megbízásban megjelölttől eltérő árfolyamon teljesítse.

11 A keretszerződés J. P. és a FIBO között CFD-nek minősülő egyedi szerződések megkötését írta elő, amelyek olyan pénzügyi eszközök, amelyeknek a célja nyereség elérése a bázisdevizának a másodlagos devizához viszonyított vételi ára és későbbi eladási ára közötti árfolyamkülönbség alapján. Ezenkívül J. P. élt azzal a lehetőséggel, hogy egyenként 100 000 USA-dollár (USD) (hozzávetőleg 85 000 euró) értékű „lotokat” működtessen multiplikátorhatás alkalmazásával. Ez a mechanizmus lehetővé tette a számára, hogy nagyobb összeggel bonyolítson le ügyleteket a piacon, mint amennyivel ténylegesen rendelkezett.

12 A keretszerződés 30.2. szakaszát egy olyan kikötés alkotta, amely mind e keretszerződésre, mind a J. P. és a FIBO közötti valamennyi ügyleti jogviszonyra alkalmazandó jogként a ciprusi jogot jelölte meg.

13 2014. október 3-án J. P. CFD-t kötött a FIBO-val, amelynek értelmében 35 tételre vonatkozó vételi megbízást adott a japán yenhez képest meghatározott árfolyamon, elfogadva, hogy a FIBO ellenajánlata esetén a FIBO nem teljesíthet egy adott árfolyamon felüli vételi megbízást. Mivel ez az ellenjavaslat az így meghatározott sávon belül helyezkedett el, J. P. a vételi megbízás megerősítésével elfogadta azt.

14 Mivel a FIBO kereskedési rendszerében a megbízások hosszú sorát kezelte, J. P. megbízását e társaság 16 másodperc válaszidővel hajtotta végre, amelynek során az árfolyam a FOREX-piacon megváltozott. Következésképpen a J. P. által elrendelt USD-összeg FIBO általi megvásárlására más átváltási árfolyamon került sor, mint amelyet J. P. a vételi megbízásának megerősítésekor elfogadott.

15 J. P. szerint ha a bázisdevizára vonatkozó vételi megbízását késedelem nélkül teljesítették volna, további 8 927,90 USD (hozzávetőleg 7 599 euró) nyereséget ért volna el.

16 J. P. ekkor keresetet indított a Krajský soud v Ostravě (ostravai regionális bíróság, Cseh Köztársaság) előtt a FIBO jogalap nélküli gazdagodásának visszatérítése iránt. 2022. december 9-i ítéletével e bíróság arra kötelezte a FIBO-t, hogy fizesse meg J. P. részére 8 927,90 USD késedelmi kamatokkal növelt összegét. Az alkalmazandó jog meghatározását illetően az említett bíróság úgy ítélte meg, hogy a J. P. és a FIBO közötti jogviszonyok a cseh jog hatálya alá tartoznak, mivel a szóban forgó keretszerződést a „Róma I” rendelet 6. cikke értelmében vett fogyasztói szerződésnek kell tekinteni. E bíróság szerint az e rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontjában előírt kivétel nem alkalmazandó.

17 A Krajský soud v Ostravě (ostravai regionális bíróság) úgy ítélte meg ugyanis, hogy különbséget kell tenni aszerint, hogy a szerződés magára a pénzügyi eszközre vagy az ezen eszközzel való kereskedéssel kapcsolatos jogokra és kötelezettségekre vonatkozik-e. E második esetben álláspontja szerint a szóban forgó szolgáltatások olyan pénzügyi szolgáltatásoknak minősülnek, amelyek nem tartoznak az említett rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontjában előírt kivétel hatálya alá. Következésképpen e rendelkezés azzal a hatással jár, hogy a fogyasztóvédelemre vonatkozó rendelkezések hatálya alól csak magukat a pénzügyi eszközöket zárja ki, az ezen eszközök megvásárlását és kereskedelmét szabályozó szerződéseket nem. Így e bíróság szerint az említett rendelkezésben előírt kivétel csak a felek között létrejött, önmagukban pénzügyi eszközöknek minősülő CFD-kre vonatkozott, nem pedig a keretszerződésre, amely azon feltételek meghatározására szorítkozott, amelyek mellett ilyen egyedi szerződések köthetők.

18 A Vrchní soud v Olomouci (olomouci felsőbíróság, Cseh Köztársaság) 2023. július 27-i ítéletével helybenhagyta a Krajský soud v Ostravě (ostravai regionális bíróság) ítéletét. A fellebbviteli bíróság szerint a keretszerződés nem „pénzügyi eszköznek” minősülő jogokat és kötelezettségeket foglalta magában, hanem olyan szabályok és eljárások összességét határozta meg, amelyek lehetővé tették J. P. számára, hogy szerződéses jogviszonyba lépjen a FIBO-val vagy azon keresztül más személyekkel. E bíróság megállapította, hogy bár e kapcsolatok pénzügyi eszköz létrehozását eredményezhetik, az mindazonáltal a nyújtott „pénzügyi szolgáltatás” eredményeként jön létre.

19 A FIBO ezt követően felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Nejvyšší soudhoz (legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság), amely a kérdést előterjesztő bíróság, azt állítva, hogy az alapügyben eljáró bíróságok tévesen alkalmazták a jogot, amikor úgy ítélték meg, hogy a cseh jog alkalmazandó az alapeljárásban. Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak meghatározása, hogy az alapeljárás felei közötti jogviszonyokra alkalmazandó jog a cseh vagy a ciprusi jog.

20 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az alkalmazandó jog meghatározása érdekében többek között azt kell megvizsgálni, hogy a CFD árképzésére vonatkozó szabályok vagy a FIBO azon elismert joga, hogy az ügylet árát a keretszerződésben foglalt szabályok megsértésével egyoldalúan módosítsa, a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontja

értelmében vett „pénzügyi eszköz által megtestesített” jogok és kötelezettségek körébe tartozik-e, vagy ellenkezőleg, a „pénzügyi szolgáltatás nyújtásával” összefüggő jogok és kötelezettségek körébe tartozik-e, amelyek e rendelet 6. cikkének hatálya alá tartozhatnak.

21 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a CFD jellege, a keretszerződés tartalma és a felek között létrejött CFD végrehajtási szabályai nehézségeket vetnek fel az előző pontban említett fogalmak értelmezésével kapcsolatban, ideértve azt a feltételt is, hogy nem pénzügyi szolgáltatás nyújtásáról van szó. E tekintetben megjegyzi, hogy a CFD-k nagymértékben spekulatív, kockázatos és nem szabványos termékek, és felépítésük alapján nem teljesen nyilvánvaló, hogy milyen jogok és kötelezettségek határozzák meg (vagy alakítják) pénzügyi eszközként, és milyen jogok és kötelezettségek tekinthetők pénzügyi szolgáltatásnyújtásnak.

22 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a Bíróság többek között a 2019. október 3-i Petruchová ítéletében (C-208/18, EU:C:2019:825) és a 2020. április 2-i Reliantco Investments Limassol Sucursala București ítéletében (C-500/18, EU:C:2020:264) már megállapította, hogy a CFD pénzügyi eszköznek minősül. Ezt az értelmezést azonban a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) alakította ki. Márpedig e rendelet nem tartalmaz a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontjában előírthoz hasonló kivételt. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság azon a véleményen van, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata még nem teszi lehetővé annak egyértelmű meghatározását, hogy melyek a CFD-hez kapcsolódó konkrét jogok és kötelezettségek, különösen az árképzési folyamatot vagy az árkülönbséget illetően. Így az a kérdés is felmerül, hogy ez a folyamat a pénzügyi szolgáltatások nyújtásának körébe tartozik-e, vagy pénzügyi eszköz által megtestesített jogokat és kötelezettségeket érint-e.

23 E körülmények között a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [»Róma I«] rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontját, hogy a pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek körébe tartoznak a [CFD] ármegállapítási eljárással kapcsolatos jogok és kötelezettségek is, vagy pontosabban az alapul szolgáló azon eszközök árfolyama közötti különbség képzésének folyamatára vonatkozó jogok és kötelezettségek is, amelyek tekintetében [CFD-t] kötöttek?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

24 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó között létrejött CFD-t illetően az e rendelkezés értelmében vett „pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek” kifejezés hatálya alá tartoznak az azon pénzügyi feltételekkel kapcsolatos jogok és kötelezettségek, amelyek mellett a fogyasztó megbízását teljesítik, pontosabban az e CFD-ből eredő nyereség vagy veszteség kiszámításához használt referencia-árfolyamok közötti különbözet meghatározásával kapcsolatos jogok és kötelezettségek. A kérdést előterjesztő bíróság különösen arra vár választ, hogy e kifejezés hatálya alá tartoznak-e a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött keretszerződés azon kikötései, amelyek lehetővé teszik ez utóbbi számára, hogy ne teljesítse az ilyen megbízást, vagy azt a fogyasztó által eredetileg meghatározott feltételektől eltérő feltételek mellett teljesítse.

25 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a „Róma I” rendelet célja, hogy hozzájáruljon a tagállamokban hatályos kollíziós szabályok koherenciájához. A jogviták kimenetelének kiszámíthatósága és az alkalmazandó joggal kapcsolatos biztonság biztosítása érdekében e rendelet egységes kollíziós szabályokat állapít meg, amelyek ugyanazt az alkalmazandó jogot jelölik ki, függetlenül attól, hogy a keresetet melyik tagállamban indítják meg.

26 A „Róma I” rendelet 6. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy egy természetes személy – a fogyasztó – által kereskedelmi vagy szakmai tevékenységén kívül eső céllal kötött szerződésre, amely a kereskedő üzleti vagy szakmai tevékenysége körében jár el, annak az országnak a joga az irányadó, ahol a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található, feltéve, hogy a kereskedő szakmai tevékenységét abban az országban folytatja, ahol a fogyasztó szokásos tartózkodási helye található, vagy e tevékenység erre az országra vagy több országra, köztük az utóbbira is irányul.

27 A „Róma I” rendelet 6. cikkének (2) bekezdése szerint a fogyasztói szerződés, vagyis az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó által kötött szerződés felei megválaszthatják a szerződésre alkalmazandó jogot, e jogválasztás azonban nem eredményezheti azt, hogy a fogyasztót megfosztják az azon rendelkezések által biztosított védelemtől, amelyektől megállapodás útján nem lehet eltérni azon jog értelmében, amely jogválasztás hiányában e 6. cikk (1) bekezdése alapján alkalmazandó lett volna.

28 A „Róma I” rendelet 6. cikkének (4) bekezdése meghatározza azokat az eseteket, amelyekben az említett 6. cikk (1) és (2) bekezdése nem alkalmazandó.

29 Közelebbről a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdése d) pontja szerint az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó „valamely pénzügyi eszköz által megtestesített jogokra és kötelezettségekre”, továbbá valamely átruházható értékpapír kibocsátásának, arra vonatkozó nyilvános ajánlattételnek vagy nyilvános vételi ajánlatnak a feltételeit, illetve a kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeinek jegyzési és visszaváltási feltételeit meghatározó jogokra és kötelezettségekre, amennyiben ezen tevékenységek nem minősülnek pénzügyi szolgáltatás nyújtásának.

30 E tekintetben a „Róma I” rendelet (28) preamblulumbekezdése kimondja, hogy „[f]ontos biztosítani, hogy a pénzügyi eszközt képező jogokra és kötelezettségekre a fogyasztói szerződésekre alkalmazandó általános szabály ne vonatkozzon, mivel ez ahhoz vezethetne, hogy minden egyes kibocsátott eszközre eltérő jogi szabályozás vonatkozna, ez pedig megváltoztatná azok jellegét, és megakadályozná felcserélhetőségi alapon zajló forgalmazásukat”.

31 A „Róma I” rendelet nem határozza meg az e rendelet értelmében vett „pénzügyi eszköz” fogalmát.

32 E rendelet (30) preambulumbekezdése ugyanakkor pontosítja, hogy e rendelet alkalmazásában a pénzügyi eszközök és az átruházható értékpapírok a 2004/39/EK irányelv 4. cikkében meghatározott eszközök.

33 A 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 17. pontja úgy határozza meg a „pénzügyi eszköz” fogalmát, mint az ezen irányelv I. mellékletének „A szolgáltatások, tevékenységek és pénzügyi eszközök jegyzéke” című C. szakaszában meghatározott eszközök. Ez a C. szakasz különösen a CFD-ket, valamint az értékpapírokhoz, devizákhoz, kamatlábakhoz vagy hozamokhoz kapcsolódó opciókat, a határidős ügyleteket, a swapügyleteket, a határidős kamatláb-megállapodásokat és a bármely más származtatott ügyleteket említi.

34 Amint arra az Európai Bizottság rámutat, a pénzügyi eszköz a társasági jog hatálya alá tartozó jogok és kötelezettségek összességeként határozható meg, mint például a társasági részvények, vagy szerződéses jellegűek, mint például a kötvények, opciós megállapodások vagy származtatott ügyletek. Ami konkrétabban a CFD-ket illeti, azok szerződéses jellegűek. Készpénzben kiegyenlített származtatott ügyleteknek minősülnek, amelyek célja, hogy a befektetőre ruházzák át az alapul szolgáló eszköz értékének ingadozásával szembeni kitettséget. A felek közötti ügylet az alapul szolgáló eszköznek a szerződés megkötésekor fennálló aktuális értéke és az értékesítéskori értéke közötti különbségen alapul.

35 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek” meghatározására vonatkozik.

36 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból ugyanis kitűnik, hogy a keretszerződés 8.10. szakasza értelmében a FIBO jogosult volt arra, hogy a kereskedési platform technikai meghibásodása vagy más technikai problémák esetén ne hajtsa végre a J. P. által adott megbízást, vagy azt a J. P. által eredetileg elfogadottól eltérő áron hajtsa végre.

37 Az előterjesztett kérdés megválaszolása érdekében a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontját nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe véve kell értelmezni, amelynek az részét képezi (lásd ebben az értelemben: 2016. november 8-i Ognyanov ítélet (C-554/14, EU:C:2016:835, 31. pont).

38 Először is, ami a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdése d) pontjának szövegét illetően meg kell állapítani, hogy e rendelkezés francia nyelvi változata a „constituer” [alkot] igét használja a „valamely pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek” kifejezésben, és ennek az igének a használata annak megállapításához vezethet, hogy a pénzügyi eszközöknek az e rendelkezésben előírt fogyasztóvédelemből való kizárása kizárólag azokra a jogokra és kötelezettségekre vonatkozik, amelyek magát a pénzügyi eszközt alkotják.

39 Rá kell mutatni ugyanakkor a 261/2004 rendelet 6. cikke (4) bekezdése c) pontja iii. alpontjának egyes nyelvi változatai közötti eltérésre.

40 E nyelvi változatok szinte mindegyike, 22 nyelvi változat az „alkot” igét használja. Így van ez a bolgár („съставляват”), a spanyol („constituyan”), cseh („představují”), dán („udgør”), görög („συνιστούν”), angol („constitute”), francia („constituent”), ír („arb … iad”), horvát („predstavljaju”), olasz („costituiscono”), lett („veido”), litván („sudarančioms”), magyar („megtestesített”), máltai („jikkostitwixxu”), holland („vormen”), lengyel („stanowiących”), portugál („constituam”), román („constituie”), szlovák („predstavujú”), szlovén („tvorijo”), finn („muodostavat”) és svéd („utgör”) nyelvi változatban.

41 E rendelkezés észt nyelvi változata, anélkül hogy ezt az igét használná, ugyanabba a jelentésbe illeszkedik mint az előző pontban említett 22 nyelvi változat, mivel „pénzügyi eszköz formájában” (finantsinstrumendi kujul esinevad) fennálló jogokat és kötelezettségeket említ.

42 Ezzel szemben a német nyelvi változat eltér a többi nyelvi változattól, amennyiben a „pénzügyi eszközzel kapcsolatban” („im Zusammenhang mit einem Finanz instrument”) kifejezést használja, amelynek tágabb a jelentése, mint ami az „alkot” igéből ered.

43 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint egy uniós jogi rendelkezés valamely nyelvi változatának megfogalmazása nem szolgálhat e rendelkezés értelmezésének kizárólagos alapjául, illetve e tekintetben nem élvezhet elsőbbséget más nyelvi változatokkal szemben. Az uniós jog rendelkezéseit ugyanis egységesen kell értelmezni és alkalmazni az Unió valamennyi nyelvén készült változatok figyelembevételével. Az uniós szövegek egyes nyelvi változatai közötti eltérés esetén a szóban forgó rendelkezést azon szabályozás általános rendszerére és céljára tekintettel kell értelmezni, amelynek az a részét képezi (lásd ebben az értelemben: 1977. október 27-i Bouchereau ítélet, 30/77, EU:C:1977:172, 14. pont; 2022. december 2-i Compania Națională de Transporturi Aeriene Tarom ítélet, C 229/22, EU:C:2022:978, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

44 A „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdése d) pontjának e rendelkezés 24 nyelvi változatából 23-ban megfogalmazott szövegére tekintettel megállapítható, hogy e rendelkezés nem az összes olyan jogra és kötelezettségre vonatkozik, amely valamely pénzügyi eszközzel kapcsolatos, hanem azokra, amelyek ezen eszközt mint olyat alkotják.

45 Ami ugyanis a CFD-t illeti, annak sajátos struktúrája többek között abban a mechanizmusban áll, amellyel a felek ki vannak téve az alapul szolgáló eszköz értékében bekövetkező változásoknak, és a szerződés lejártakor meghatározzák a közöttük fennálló különbözetet.

46 Ezzel szemben azok a kikötések, amelyek azokat a feltételeket határozzák meg, amelyek mellett az eladó vagy szolgáltató fogadja, kezeli, teljesíti vagy módosítja a fogyasztó által adott megbízást, kizárólag a „Róma I” rendelet 6. cikk (4) bekezdése d) pontjának szövegére tekintettel nem tartoznak a magát a pénzügyi eszközt alkotó jogok és kötelezettségek körébe.

47 E rendelkezés szövegének ezen értelmezését megerősíti e rendelkezés rendszertani értelmezése. E tekintetben rá kell mutatni, hogy e rendelet (30) preambulumbekezdése a „pénzügyi eszköz” fogalma tekintetében a 2004/39 irányelv 4. cikkében említett eszközökre utal. Márpedig ezen irányelv I. melléklete megkülönbözteti az A. szakaszban felsorolt befektetési szolgáltatásokat és tevékenységeket a C. szakaszban felsorolt pénzügyi eszközöktől, amelyek sorában szerepelnek többek között a CFD-k. Ezen A. szakasz említi többek között az egy vagy több pénzügyi eszközzel kapcsolatos megbízások fogadását és továbbítását, a megbízások ügyfelek nevében történő teljesítését, a sajátszámlás kereskedést és a portfóliókezelést. Ezek a szolgáltatások pénzügyi eszközökre vonatkoznak, de nem tévesztendők össze az azokat alkotó jogokkal és kötelezettségekkel.

48 Következésképpen a keretszerződés azon feltételeket meghatározó kikötései, amelyek mellett az eladó vagy szolgáltató CFD-re vonatkozó megbízást fogad vagy teljesít, ideértve azokat is, amelyek technikai nehézség esetén lehetővé teszik számára, hogy ne hajtsa végre ezt a megbízást, vagy azt a fogyasztó által eredetileg elfogadott ártól eltérő áron hajtsa végre, a pénzügyi szolgáltatás nyújtásának keretébe, nem pedig magának a pénzügyi eszköznek a meghatározásának keretébe illeszkedik.

49 Végül, ez az értelmezés összhangban van a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontja által követett céllal. E rendelet (28) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a pénzügyi eszközt képező jogoknak és kötelezettségeknek az e 6. cikk (1) és (2) bekezdésében a fogyasztói szerződésekre előírt védelmi szabályok hatálya alóli kizárása annak elkerülésére irányul, hogy minden egyes kibocsátott eszközre eltérő jogi szabályozás vonatkozzon, ami megváltoztatná azok jellegét, és megakadályozná felcserélhetőségi alapon zajló forgalmazásukat.

50 Márpedig e cél nem igazolja e kizárás kiterjesztését a keretszerződés azon kikötéseire, amelyek az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó közötti egyedi viszonyban a CFD-re vonatkozó megbízás fogadásának, kezelésének vagy teljesítésének feltételeit szabályozzák. Az ilyen kiterjesztés ezenkívül nehezen lenne összeegyeztethető a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdése d) pontjának eltérést engedő jellegével, amelyet szigorúan kell értelmezni, mivel kizárja az e 6. cikk (1) és (2) bekezdésében előírt védelmi szabályok alkalmazását.

51 Egyébiránt, amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, a CFD-k összetett, nagymértékben spekulatív és nem szabványos eszközök, amelyek jelentős kockázatot jelentenek a fogyasztóra nézve. A „pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek” kifejezés olyan kiterjesztő értelmezése, amely magában foglalná a keretszerződés azon kikötéseit, amelyek lehetővé teszik az eladó vagy szolgáltató számára, hogy egyoldalúan módosítsa a megbízásnak vagy CFD megkötésének feltételeit, azzal a hatással járna, hogy megfosztja a fogyasztót a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam joga által biztosított védelemtől, sőt – amennyiben az valamely harmadik állam jogának alkalmazásához vezetne – az uniós jogból eredő védelemtől is. Ennélfogva e kifejezésnek a CFD-t mint olyat meghatározó jogokra és kötelezettségekre való korlátozása összhangban van a „Róma I” rendelet 6. cikkének (4) bekezdése által követett fogyasztóvédelmi céllal.

52 A fenti indokok összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a „Róma I” rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó között létrejött CFD-t illetően az e rendelkezés értelmében vett „pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek” kifejezés hatálya alá tartoznak az azon pénzügyi feltételekkel kapcsolatos jogok és kötelezettségek, amelyek mellett a fogyasztó megbízását teljesítik, pontosabban az e CFD-ből eredő nyereség vagy veszteség kiszámításához használt referencia-árfolyamok közötti különbözet meghatározásával kapcsolatos jogok és kötelezettségek, de nem tartoznak e kifejezés hatálya alá a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött keretszerződés azon kikötései, amelyek lehetővé teszik ez utóbbi számára, hogy ne teljesítse az ilyen megbízást, vagy azt a fogyasztó által eredetileg meghatározott feltételektől eltérő feltételek mellett teljesítse.

A költségekről

53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

A szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról („Róma I”) szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke (4) bekezdésének d) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó között létrejött különbözetre vonatkozó pénzügyi szerződést *(financial contract for differences)* illetően az e rendelkezés értelmében vett „pénzügyi eszköz által megtestesített jogok és kötelezettségek” kifejezés hatálya alá tartoznak az azon pénzügyi feltételekkel kapcsolatos jogok és kötelezettségek, amelyek

mellett a fogyasztó megbízását teljesítik, pontosabban az ezen, különbözetre vonatkozó pénzügyi szerződésből *(financial contract for differences)* eredő nyereség vagy veszteség kiszámításához használt referencia-árfolyamok közötti különbözet meghatározásával kapcsolatos jogok és kötelezettségek, de nem tartoznak e kifejezés hatálya alá a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött keretszerződés azon kikötései, amelyek lehetővé teszik ez utóbbi számára, hogy ne teljesítse az ilyen megbízást, vagy azt a fogyasztó által eredetileg meghatározott feltételektől eltérő feltételek mellett teljesítse.

Aláírások